

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 20. júna 2019*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Životné prostredie – Smernica 2003/87/ES – Systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov – Zariadenie na spracovanie zemného plynu – Zachytávanie síry – ‚Clausov proces‘ – Výroba elektrickej energie vo vedľajšej jednotke – Výroba tepla – Vlastné emisie oxidu uhličitého (CO₂) – Článok 2 ods. 1 – Pôsobnosť – Príloha I – Činnosť ‚spaľovania palív‘ – Článok 3 písm. u) – Pojem ‚výrobca elektrickej energie‘ – Článok 10a ods. 3 a 4 – Prechodný režim harmonizácie bezodplatného pridelovania emisných kvót – Rozhodnutie 2011/278/EÚ – Pôsobnosť – Článok 3 písm. c) – Pojem ‚podzariadenie spojené s referenčným štandardom tepla‘“

Vo veci C-682/17,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Verwaltungsgericht Berlín (Správny súd Berlín, Nemecko) z 28. novembra 2017 a doručený Súdnemu dvoru 6. decembra 2017, ktorý súvisí s konaním:

ExxonMobil Production Deutschland GmbH

proti

Bundesrepublik Deutschland,

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda piatej komory E. Regan, (spravodajca), predseda Súdneho dvora K. Lenaerts, vykonávajúci funkciu sudcu piatej komory, sudcovia C. Lycourgos, E. Juhász a I. Jarukaitis,

generálny advokát: H. Saugmandsgaard Øe,

tajomník: D. Dittert, vedúci oddelenia,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 14. novembra 2018,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- ExxonMobil Production Deutschland GmbH, v zastúpení: S. Altenschmidt, Rechtsanwalt,
- Bundesrepublik Deutschland, v zastúpení: M. Fleckner, splnomocnený zástupca,
- nemecká vláda, v zastúpení: T. Henze a J. Möller, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: A. C. Becker a J.-F. Brakeland, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: nemčina.

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 28. februára 2019,
vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 3 písm. u), článku 10a a prílohy I smernice 2003/87/ES Európskeho parlamentu a Rady z 13. októbra 2003, o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v spoločenstve, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES (Ú. v. EÚ L 275, 2003, s. 32; Mim. vyd. 15/007, s. 631), zmenenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/29/ES z 23. apríla 2009 (Ú. v. EÚ L 140, 2009, s. 63, ďalej len „smernica 2003/87“), ako aj článku 3 písm. c) a h) rozhodnutia Komisie 2011/278/EÚ z 27. apríla 2011, ktorým sa ustanovujú prechodné pravidlá harmonizácie bezodplatného pridelovania emisných kvót podľa článku 10a smernice 2003/87, platné v celej Únii (Ú. v. EÚ L 130, 2011, s. 1).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou ExxonMobil Production Deutschland GmbH (ďalej len „ExxonMobil“) a Bundesrepublik Deutschland (Spolková republika Nemecko), pokiaľ ide o žiadosť o bezodplatné pridelenie emisných kvót skleníkových plynov (ďalej len „emisné kvóty“) na zariadenie na spracovanie zemného plynu, ktoré okrem iného vykonáva činnosť získavania síry, v rámci ktorej spaľovaním palív vyrába elektrickú energiu a teplo, pričom vypúšťa oxid uhličitý (CO₂) do atmosféry.

Právny rámec

Právo Únie

Smernica 2003/87

- 3 Odôvodnenie 8 smernice 2003/87 znie:

„Členské štáty by mali pri pridelovaní kvót prihliadať na potenciál znižovania emisií pri činnostiach priemyselného charakteru;“

- 4 Článok 1 tejto smernice, nazvaný „Predmet“, stanovuje:

„Táto smernica zriaďuje systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v spoločenstve... na podporu znižovania emisií skleníkových plynov finančne a ekonomicky výhodným spôsobom.

...“

- 5 Článok 2 tejto smernice s názvom „Rozsah pôsobnosti“ vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Táto smernica sa vzťahuje na emisie [vyplývajúce – *neoficiálny preklad*] z činností uvedených v prílohe I a skleníkové plyny uvedené v prílohe II.“

- 6 Podľa článku 3 tejto smernice, nazvaného „Definície“:

„Na účely tejto smernice sa používajú tieto definície:

...

b) ‚emisie‘ znamenajú uvoľňovanie skleníkových plynov do atmosféry zo zdrojov v zariadení;

...

t) ‚spaľovanie‘ je každá oxidácia palív bez ohľadu na to, akým spôsobom sa využíva teplo, elektrická alebo mechanická energia, ktoré boli vyrobené v tomto procese, a ostatné priamo s tým spojené činnosti vrátane mokrého čistenia odpadového plynu;

u) ‚výrobca elektrickej energie‘ je zariadenie, ktoré 1. januára 2005 alebo po tomto dátume vyrábalo elektrickú energiu na predaj tretím stranám a v ktorom sa nevykonáva žiadna činnosť uvedená v prílohe I okrem ‚spaľovania palív‘.“

7 Článok 10 smernice 2003/87 s názvom „Obchodovanie s kvótami formou aukcie“ vo svojom odseku 1 stanovuje:

„So všetkými kvótami, ktoré nie sú pridelené bezodplatne v súlade s článkom 10a a 10c, budú členské štáty od roku 2013 obchodovať formou aukcie. ...“

8 Článok 10a tejto smernice, nazvaný „Prechodné pravidlá harmonizácie bezodplatného pridelovania platné v celom Spoločenstve“, stanovuje:

„1. Do 31. decembra 2010 Komisia prijme plne harmonizované vykonávacie opatrenia pre celé Spoločenstvo na pridelovanie kvót...“

...

Opatreniami uvedenými v prvom pododseku sa v možnom rozsahu určia referenčné úrovne *ex ante* pre celé Spoločenstvo, aby sa zabezpečilo, že sa pridelovanie uskutoční spôsobom, ktorý nemotivuje k zvyšovaniu emisií, ale naopak motivuje k znižovaniu emisií skleníkových plynov a energeticky účinným technikám, pričom sa tam, kde sú k dispozícii príslušné zariadenia, zohľadnia najúčinnšie techniky, náhrady, alternatívne výrobné procesy, vysoko účinná kogenerácia, účinné získavanie energie z odpadových plynov, využívanie biomasy a zachytávanie a ukladanie CO₂. ... V súvislosti s výrobou elektrickej energie sa neprideliujú žiadne bezodplatné kvóty, s výnimkou prípadov, na ktoré sa vzťahuje článok 10c, a s výnimkou elektrickej energie vyrábanej z odpadových plynov.

...

3. S prihliadnutím na odseky 4 a 8 a bez ohľadu na článok 10c sa bezodplatné pridelovanie nesmie vzťahovať na výrobcov elektrickej energie, zariadenia na zachytávanie CO₂, potrubia na prepravu CO₂ alebo na úložiská CO₂.

4. V súvislosti s výrobou tepla alebo chladením sa bezodplatné kvóty pridelujú na diaľkové vykurovanie a vysokoúčinnú kogeneráciu v zmysle vymedzenia tohto pojmu v smernici [Európskeho parlamentu a Rady 2004/8/ES z 11. februára 2004 o podpore kogenerácie založenej na dopyte po využiteľnom teple na vnútornom trhu s energiou, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 92/42/EHS (Ú. v. EÚ L 52, 2004, s. 50; Mim. vyd. 012/002, s. 3)] s cieľom uspokojiť hospodársky odôvodnený dopyt. Po roku 2013 sa každoročne celkové pridelenie takýmto zariadeniam upraví podľa výroby takéhoto tepla o lineárny koeficient uvedený v článku 9.

5. Maximálne ročné množstvo kvót, ktoré je základom na výpočet kvót pre zariadenia, na ktoré sa nevzťahuje odsek 3 a ktoré nie sú novými účastníkmi, nesmie prekročiť súčet:

- a) ročného celkového množstva pre celé Spoločenstvo, ktoré sa určilo podľa článku 9, vynásobeného podielom emisií zo zariadení, na ktoré sa nevzťahuje odsek 3, v rámci celkových priemerných overených emisií za obdobie rokov 2005 až 2007 zo zariadení, na ktoré sa vzťahuje schéma Spoločenstva v období rokov 2008 až 2012, a
- b) celkových priemerných ročných overených emisií zo zariadení v období rokov 2005 až 2007, ktoré sú zahrnuté do schémy Spoločenstva až od roku 2013 a nevzťahuje sa na ne odsek 3, upravených o lineárny koeficient uvedený v článku 9.

V prípade potreby sa uplatňuje jednotný medziodvetvový korekčný faktor.

...

7. ...

Bezodplatne sa nesmú prideliť žiadne kvóty na výrobu elektrickej energie novými účastníkmi.

...

8. Do 31. decembra 2015 bude k dispozícii v rezerve pre nových účastníkov až 300 miliónov kvót na podporu realizácie a prevádzky do 12 komerčných demonštračných projektov na území Únie, ktoré budú zamerané na environmentálne bezpečné zachytávanie a geologické ukladanie CO₂ (technológia CCS), ako aj demonštračných projektov využívajúcich inovačné technológie výroby energie z obnoviteľných zdrojov.

Kvóty budú k dispozícii na podporu demonštračných projektov, ktoré v geograficky vyvážených lokalitách umožňujú rozvoj širokej škály technológií CCS a inovatívnych technológií výroby energie z obnoviteľných zdrojov, ktoré zatiaľ nie sú komerčne dostupné. Pridelenie kvót bude závisieť od overeného množstva obmedzených emisií CO₂.

...

11. S prihliadnutím na článok 10b predstavuje suma bezodplatne pridelených kvót podľa odsekov 4 až 7 tohto článku v roku 2013 80 % množstva určeného v súlade s opatreniami uvedenými v odseku 1. Bezodplatné pridelenie sa potom každý rok zníži o úmernú sumu, ktorej výsledkom bude 30 % bezodplatného pridelovania v roku 2020, s cieľom dosiahnuť ukončenie bezodplatného pridelovania v roku 2027.

12. S prihliadnutím na článok 10b, v roku 2013 a v každom nasledujúcom roku až do roku 2020 sa zariadeniam v odvetviach alebo pododvetviach, ktoré čelia vysokému riziku úniku uhlíka, pridelia podľa odseku 1 bezodplatné kvóty vo výške 100 % množstva určeného v súlade s opatreniami uvedenými v odseku 1.

...

14. Na účely určenia odvetví alebo pododvetví uvedených v odseku 12 Komisia na úrovni Spoločenstva posúdi mieru, do akej má príslušné odvetvie alebo pododvetvie na príslušnej úrovni členenia možnosť premietnuť priame náklady na požadované kvóty a nepriame náklady spôsobené vyššími cenami za elektrickú energiu v dôsledku vykonávania tejto smernice do cien výrobkov bez výraznej straty trhového podielu v porovnaní s menej účinnými zariadeniami v oblasti emisií CO₂ mimo Spoločenstva. ...

...“

- 9 Článok 10c smernice 2003/87 priznáva členským štátom možnosť bezodplatne pridelovať emisné kvóty na modernizáciu výroby elektrickej energie pod podmienkou, že o to požiadajú Komisiu.
- 10 Príloha I tejto smernice v súlade so svojím názvom obsahuje tabuľku, ktorá vymenúva kategórie činností, na ktoré sa uplatňuje táto smernica. Medzi týmito činnosťami sa okrem iného uvádza „spaľovanie palív v zariadeniach s celkovým menovitým tepelným príkonom väčším ako 20 [megawattov (MW)] (okrem zariadení na spaľovanie nebezpečného alebo komunálneho odpadu)“.
- 11 V prílohe II uvedenej smernice s názvom „Skleníkové plyny uvedené v článkoch 3 a 30“ sa okrem iného uvádza CO₂.

Smernica 2009/29

- 12 Odôvodnenia 15 a 19 smernice 2009/29 znejú:

„(15) Ďalšie úsilie, ktoré má vykonať hospodárstvo Spoločenstva, si okrem iného vyžaduje, aby zrevidovaná schéma Spoločenstva fungovala s čo najvyšším stupňom hospodárskej účinnosti a na základe plne harmonizovaných podmienok pridelovania kvót v rámci Spoločenstva. Aukcia by preto mala predstavovať základný princíp pridelovania, keďže ide o najjednoduchší spôsob, ktorý je vo všeobecnosti považovaný za hospodársky najefektívnejší. Tým by sa mali eliminovať neočakávané zisky a zaručiť, že noví účastníci na trhu a hospodárstva s nadpriemerným rastom budú mať v rámci hospodárskej súťaže rovnakú pozíciu ako už existujúce zariadenia.

...

(19) Od roku 2013 by teda všetky kvóty pre odvetvie elektrickej energie mali podliehať obchodovaniu formou aukcie, pričom toto odvetvie má možnosť premietnuť zvýšenie nákladov na CO₂ do cien, a nemali by sa vydávať žiadne bezodplatné kvóty na zachytávanie a ukladanie CO₂, keďže motivácia pre také postupy vyplýva z faktu, že za uložené emisie nie je potrebné odovzdávať kvóty. S cieľom predísť narušeniam hospodárskej súťaže môžu výrobcovia elektrickej energie dostať bezodplatné kvóty na diaľkové vykurovanie a chladenie a na teplo a chladenie vyrobené prostredníctvom vysokoúčinnnej kogenerácie definovanej v smernici [2004/8] v prípade, že by takémuto teplu vyrobenému zariadeniami v iných odvetviach bolo možné prideliť bezodplatné kvóty.“

Rozhodnutie 2011/278

- 13 Podľa odôvodnenia 31 rozhodnutia 2011/278:

„Vzhľadom na to, že obchodovanie s emisnými kvótami výlučne formou aukcie by malo byť pre odvetvie energetiky pravidlom od roku 2013, pričom sa zohľadňuje jeho schopnosť prenášať vyššie náklady na [CO₂], a že v súvislosti s výrobou elektrickej energie by sa nemalo uskutočňovať žiadne bezodplatné pridelovanie kvót, okrem prechodného bezodplatného pridelovania kvót na modernizáciu výroby elektrickej energie a na elektrickú energiu vyrobenú z odpadových plynov, toto rozhodnutie by sa nemalo vzťahovať na bezodplatné pridelovanie emisných kvót v súvislosti s výrobou alebo spotrebou elektrickej energie. ...“

14 Článok 3 tohto rozhodnutia stanovuje:

„Na účely tohto rozhodnutia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

...

c) „podzariadenie spojené s referenčným štandardom tepla“ sú vstupy, výstupy a zodpovedajúce emisie, ktoré nepatria do rámca podzariadenia spojeného s referenčným produktom a súvisia s produkciou alebo dovozom zo zariadenia alebo z iného subjektu patriaceho do rámca systému Únie, alebo oboma, merateľného tepla:

- ktoré sa spotrebuje v rámci hraníc zariadenia na výrobu produktov, na produkciu mechanickej energie inej ako používanej na výrobu elektrickej energie, na vykurovanie alebo chladenie, s výnimkou spotreby na výrobu elektrickej energie, alebo
- ktoré sa vyvezie do zariadenia alebo iného subjektu, ktorý nepatrí do rámca systému Únie okrem vývozu na výrobu elektrickej energie;

...

h) „podzariadenie spojené s emisiami z procesov“ sú emisie [CO₂], ku ktorým dochádza mimo systémových hraníc referenčného produktu uvedeného v prílohe I v dôsledku ktorejkoľvek z nasledujúcich činností...:

...

- v) použitie prídavných látok alebo surovín obsahujúcich uhlík na iný hlavný účel ako na výrobu tepla;

...“

15 Článok 6 rozhodnutia 2011/278, nazvaný „Rozdelenie na podzariadenia“, stanovuje:

„1. Členské štáty na účely tohto rozhodnutia rozdelia každé zariadenie oprávnené na bezodplatné pridelovanie emisných kvót podľa článku 10a smernice [2003/87] požiadaviek na jedno alebo viaceré nasledujúce podzariadenia:

- a) podzariadenie spojené s referenčným produktom;
- b) podzariadenie spojené s referenčným štandardom tepla;
- c) podzariadenie spojené s referenčným štandardom paliva;
- d) podzariadenie spojené s emisiami z procesov.

...“

16 Článok 10 tohto rozhodnutia, nazvaný „Pridelovanie kvót na úrovni zariadení“, stanovuje:

„1. Členské štáty na základe údajov získaných v súlade s článkom 7 vypočítajú za každý rok množstvo emisných kvót bezodplatne pridelených od roku 2013 každému existujúcemu zariadeniu na ich území v súlade s odsekmi 2 až 8.

2. Na účel tohto výpočtu členské štáty najprv určia predbežné ročné množstvo bezodplatne pridelených emisných kvót samostatne pre každé podzariadenie, a to takto:

...

b) v prípade

- i) podzariadenia spojeného s referenčným štandardom tepla zodpovedá predbežné ročné množstvo emisných kvót bezodplatne pridelených na daný rok referenčnej úrovni referenčného štandardu tepla za merateľné teplo podľa prílohy I, vynásobenej historickou úrovňou činnosti v súvislosti s teplom za spotrebu merateľného tepla;

...“

Nariadenie č. 601/2012

- 17 Nariadenie Komisie (EÚ) č. 601/2012 z 21. júna 2012 o monitorovaní a nahlasovaní emisií skleníkových plynov podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES (Ú. v. EÚ L 181, 2012, s. 30) definuje v článku 3 bode 40 „vlastný CO₂“ ako „CO₂, ktorý je súčasťou paliva“.

- 18 Podľa článku 48 ods. 1 tohto nariadenia:

„Vlastný CO₂, ktorý sa prevádza do zariadenia, vrátane vlastného CO₂, ktorý je súčasťou zemného plynu alebo odpadových plynov (napríklad vysokopecný plyn alebo koksárenský plyn), sa začlení do emisného faktoru pre dané palivo.“

Nemecké právo:

- 19 § 9 Treibhausgas-Emissionshandelsgesetz (zákon o obchodovaní s emisnými kvótami skleníkových plynov) z 21. júla 2011 (BGBl. 2011 I, s. 1475, ďalej len „TEHG“), znie:

„1. Prevádzkovateľom zariadení budú bezodplatne pridelené emisné kvóty podľa zásad stanovených jednak v článku 10a... smernice 2003/87... v jej platnom znení a jednak v rozhodnutí 2011/278...“

...

6. Konečný objem kvót pridelený zariadeniu sa rovná súčinu predbežného objemu kvót pridelených zariadeniu, vypočítaného na základe odsekov 1 až 5, a medziodvetvového korekčného faktora, stanoveného Európskou komisiou v súlade s článkom 15 ods. 3 harmonizovaných pravidiel pridelovania kvót v Európskej únii. V rámci pridelovania na teplo vytvárané výrobcami elektrickej energie sa korekčný faktor uvedený v prvej vete nahrádza lineárnym koeficientom podľa článku 10a ods. 4 smernice [2003/87], pričom výpočet je založený na predbežnom ročnom počte kvót, ktoré sa majú bezodplatne prideliť danému výrobcovi elektrickej energie na rok 2013.“

- 20 V prílohe 1 časti 2 TEHG s názvom „Činnosti“ sa v bode 1 medzi zariadeniami, ktorých emisie patria do pôsobnosti tohto zákona, na jednej strane uvádzajú „spaľovacie jednotky určené na spaľovanie palív, ktorých celkový tepelný príkon spaľovania sa rovná alebo je vyšší ako 20 MW v jednom zariadení, s výnimkou toho, ak ide o spaľovacie jednotky uvedené v niektorom z nasledujúcich bodov“. V bodoch 2 až 4 sa v tejto prílohe 1 časti 2 na druhej strane vymenúvajú rozličné druhy „zariadení na výrobu elektrickej energie z pary, horúcej vody, priemyselného tepla a zahriatych odpadových plynov“, na ktorých emisie sa tiež vzťahuje pôsobnosť TEHG.

- 21 § 2 Verordnung über die Zuteilung von Treibhausgas-Emissionsberechtigungen in der Handelsperiode 2013 bis 2020 (nariadenie o pridelení emisných kvót skleníkových plynov na obdobie obchodovania v rokoch 2013 až 2020) z 26. septembra 2011 (BGBl. 2011 I, s. 1921, ďalej len „ZuV 2020“) vo svojom bode 21 vymedzuje „výrobcu elektrickej energie“ ako každé „zariadenie, ktoré po 31. decembri 2004 vyrábalo elektrickú energiu a predávalo ju tretím stranám a v ktorom sa vykonáva výlučne niektorá z činností uvedených v prílohe I časti 2 bodoch 1 až 4 [TEHG]“.
- 22 § 2 ZuV 2020 vo svojich bodoch 29 a 30 vymedzuje pojmy „podzariadenie spojené s emisiami z procesov“ a „podzariadenie spojené s referenčným štandardom tepla“ obdobne ako ich vymedzuje článok 3 písm. h) a c) rozhodnutia 2011/278. § 2 bod 29 písm. b) bod ee) ZuV 2020 zodpovedá článku 3 písm. h) bodu v) rozhodnutia 2011/278.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 23 ExxonMobil prevádzkovala do konca roka 2013 zariadenie na spracovanie zemného plynu (ďalej len „predmetné zariadenie“) v Steyerbergu (Nemecko). Toto zariadenie pozostávalo z jednotiek na odsírenie a vysušovanie zemného plynu, jednotiek na získavanie síry nazývané „Clausove jednotky“, jednotiek na čistenie odpadových plynov, ako aj iných vedľajších jednotiek. Tieto vedľajšie jednotky pozostávali z parného kotla, jednotky plynových motorov, jednotiek núdzového spaľovania a kondenzačnej tepelnej elektrárne.
- 24 Táto tepelná elektráreň bola pripojená na verejnú elektrickú sieť, pričom do tejto siete boli sústavne poskytované malé množstvá prúdu s cieľom zabezpečiť nepretržité zásobovanie zariadenia elektrickou energiou v prípade poruchy na Clausových jednotkách, ktorá by viedla k strate určitých množstiev pary. Z elektrickej bilancie, ktorá obsahuje údaje o výrobe, dovoze, vývoze a spotrebe elektrickej energie v predmetnom zariadení za roky 2005 až 2010, vyplýva, že v niektorých z týchto rokov toto zariadenie spotrebovalo viac elektrickej energie, než vyrobilo.
- 25 Dňa 24. februára 2014 pridelená Deutsche Emissionshandelsstelle (Nemecká správa pre obchodovanie s emisnými kvótami, ďalej len „DEHSt“) spoločnosti ExxonMobil na obdobie obchodovania v rokoch 2013 až 2020 1 179 523 bezodplatných emisných kvót. Toto pridelenie kvót bolo založené sčasti na uplatnení referenčného štandardu tepla a sčasti na referenčnom štandarde paliva. Pri výpočte uvedeného pridelenia sa tiež zohľadnila existencia rizika úniku uhlíka v danom odvetví. Na druhej strane DEHSt odmietla spoločnosti ExxonMobil prideliť dodatočné bezodplatné emisné kvóty, o ktoré táto spoločnosť žiadala na emisie z procesov. Rozhodnutím z toho istého dňa DEHSt svoje rozhodnutie o pridelení kvót s účinnosťou od 1. januára 2014 zrušila z dôvodu, že od tohto dátumu spoločnosť ExxonMobil ukončila svoje činnosti. Toto zrušenie nebolo napadnuté.
- 26 Rozhodnutím z 12. februára 2016 DEHSt zamietla odvolanie spoločnosti ExxonMobil týkajúce sa zamietnutia jej žiadosti o pridelenie bezodplatných dodatočných emisných kvót za emisie z procesov za rok 2013.
- 27 Z dôvodov, ktoré DEHSt uviedla v tomto rozhodnutí na podporu tohto druhého rozhodnutia, vyplýva, že dôvodom žiadosti o pridelenie emisií z procesov boli emisie CO₂ prirodzene obsiahnuté v zemnom plyne, t. j. „vlastný CO₂“ v zmysle článku 3 bodu 40 nariadenia č. 601/2012, ktorý sa zapájal do procesu uskutočňovaného v Clausových jednotkách (ďalej len „Clausov proces“) na jeho výstupe. Clausov proces spočíval v exotermickej chemickej reakcii, prostredníctvom ktorej dochádzalo k premene sírovodíka (H₂S) na síru ako základný prvok. Teplo vzniknuté pri tejto reakcii bolo zachytávané v rekuperačných kotloch, a následne sa použilo v zariadení. Využívanie tohto tepla viedlo k bezodplatnému prideleniu emisných kvót na základe uplatnenia referenčného štandardu tepla. Na konci Clausovho procesu sa vlastný CO₂ uvoľňuje do ovzdušia cez komín. Tento proces nevedie k vzniku žiadneho iného CO₂, než prirodzene obsiahnutého v zemnom plyne.

- 28 DEHSt usúdila, že za týchto okolností bezodplatné emisné kvóty nemožno prideliť na „podzariadenie spojené s emisiami z procesov“ v zmysle § 2 bodu 29 písm. b) podpísm. ee) ZuV 2020, ktorým sa do nemeckého práva preberá článok 3 písm. h) časť v) rozhodnutia 2011/78. Podľa názoru DEHSt nebola splnená podmienka uvedená v týchto ustanoveniach, podľa ktorej musia emisie pochádzať zo základnej suroviny obsahujúcej uhlík. Vlastné emisie CO₂ nepochádzali z Clausovho procesu, pretože tento CO₂ sa na ňom nezúčastňoval a o to viac ani nebol potrebný pre chemickú reakciu, ktorá charakterizuje tento proces. Podľa DEHSt bol základnou surovinou používanou na účely výroby síry jedine H₂S, pričom CO₂ sa nemá považovať za „plyn pridružený“ k H₂S.
- 29 Dňa 10. marca 2016 sa ExxonMobil obrátila na Verwaltungsgericht Berlin (Správny súd Berlín, Nemecko) so žalobou proti rozhodnutiu DEHSt z 12. februára 2016.
- 30 Na základe tejto žaloby sa ExxonMobil domáha, že má nárok na bezodplatné pridelenie emisných kvót pre podzariadenia spojené s emisiami z procesov na rok 2013 z dôvodu, že emisie CO₂, ktoré vznikajú v rámci výroby síry, pochádzajú z používania surovín obsahujúcich uhlík vo forme CO₂. Podľa spoločnosti ExxonMobil základná surovina na výrobu síry neobsahuje len H₂S, ale aj kyslý plyn, ktorý okrem H₂S tvorí metán (CH₄), CO₂ a vodná para. Ak by sa pri Clausovom procese tento plyn nepoužíval, vlastný CO₂ prirodzene sa nachádzajúci v zemnom plyne, by sa do atmosféry nevypúšťal. Okrem toho extrahovanie CO₂ z kyslého plynu pomocou tohto postupu bolo nevyhnutné na získavanie čistej síry z tohto plynu. Je irelevantné, že CO₂ bol od začiatku prítomný v základnej surovine a nezúčastňoval sa na vyššie opísanej chemickej reakcii. Uvedeným emisiam CO₂ sa napokon nedalo vyhnúť ani zmenou paliva, ani účinnejšími technikami.
- 31 ExxonMobil okrem toho tvrdí, že skutočnosť, že bezodplatné emisné kvóty boli pridelené na základe uplatnenia referenčného štandardu tepla pre merateľné teplo vyrábané v predmetnom zariadení, ako vedľajší účinok chemickej reakcie, ktorou sa vyznačuje Clausov proces, nebráni požadovanému dodatočnému prideleniu kvót. Hoci Súdny dvor v rozsudku Borealis a i. (C-180/15, EU:C:2016:647) rozhodol, že pridelenie kvót na základe referenčného produktu má prednosť pred tromi záložnými prístupmi, ktorými sú pridelenia na základe referenčného štandardu tepla, referenčného štandardu palív a emisií z procesov, medzi týmito tromi prístupmi neexistuje žiadna hierarchia.
- 32 DEHSt po prvýkrát pred Súdnym dvorom tvrdí, že výroba síry nie je činnosť, ktorá podlieha povinnosti obchodovať s emisnými kvótami a že predmetné zariadenie by sa malo kvalifikovať ako „výrobca elektrickej energie“, keďže na jednej strane sa v ňom vyrábala elektrický prúd a predával tretím stranám po 31. decembri 2004 a na druhej strane sa v ňom vykonávala iba činnosť „spaľovanie palív“, uvedená v prílohe 1 časti 2 bodoch 1 až 4 TEHG. Podľa názoru DEHSt ExxonMobil požiadala o pridelenie emisných kvót určených pre výrobcov elektrickej energie a aj ho získala, pričom toto pridelenie sa zmenšilo na základe uplatnenia lineárneho koeficientu vzťahujúceho sa na uvedených výrobcov v súlade s článkom 9 ods. 6 TEHG. Bezodplatné pridelenie emisných kvót výrobcom elektrickej energie bolo pritom umožnené len pri dodržaní podmienok stanovených v článku 10a smernice 2003/87.
- 33 Podľa názoru DHST sa výrobok, akým je síra, ktorý nepodlieha povinnosti obchodovať s emisnými kvótami, nemôže v tejto súvislosti zohľadniť, inak by sa rozsah pôsobnosti systému obchodovania s kvótami mohol nezákonne rozšíriť. Pridelenie kvót podľa emisií z procesov v súlade s § 2 bodom 29 písm. b) ZuV 2020 by bolo možné len vtedy, ak by pravidlá pridelovania kvót za teplo stanovili tiež pridelovanie kvót z emisií z procesov. V prejednávanej veci nejde o takýto prípad. Okrem toho zo žiadosti o pridelenie kvót spoločnosti ExxonMobil vyplýva, že z chemickej reakcie pochádzajúcej z Clausovho procesu nevznikali emisie CO₂. Tento proces teda nevyužíva základné suroviny obsahujúce uhlík, keďže uhlík sa nezapája do spustených procesov ani do reakcie.

- 34 Vo zvyšnej časti DEHSt spochybňuje tvrdenie spoločnosti ExxonMobil, podľa ktorého boli predmetné emisie nevyhnutné. Okrem toho tvrdí, že existuje hierarchia medzi prvkami pridelovania kvót, keď referenčný štandard tepla má prednosť pred referenčným štandardom paliva a ten má prednosť pred emisiami z procesov.
- 35 Vnútroštátny súd sa v prvom rade pýta, či predmetné zariadenie sa má kvalifikovať ako „výrobca elektrickej energie“ v zmysle článku 3 písm. u) smernice 2003/87. V takom prípade by bezodplatné pridelenie emisných kvót spoločnosti ExxonMobil na základe referenčného štandardu tepla a palív bolo v zásade nezákonné. Bolo by to tak preto, lebo výrobcovia elektrickej energie môžu bezodplatne získať emisné kvóty len v prípadoch uvedených v článku 10a ods. 1 treťom pododseku a v článku 10a ods. 3 a 4 smernice 2003/87, ktoré sa v zásade vzťahujú na spaľovanie odpadových plynov, diaľkové vykurovanie a vysoko účinnú kogeneráciu. Na Clausov proces sa nevzťahuje ani jeden z týchto prípadov.
- 36 Vnútroštátny súd sa domnieva, že pojem „výrobca elektrickej energie“ sa má vykladať zužujúco, pretože znenie článku 3 písm. u) smernice 2003/87 by malo širšiu pôsobnosť ako znenie zodpovedajúce duchu a účelu uvedenej smernice. V danom prípade možno pochybovať, či elektrická energia vyrobená v predmetnom zariadení bola určená na „predaj tretím stranám“ v zmysle uvedeného ustanovenia. Táto elektrická energia bola predovšetkým určená na spotrebu v tomto zariadení a bola pripojená k verejnej sieti len na účely zabezpečenia dodávky elektrickej energie v prípade zlyhania tohto zariadenia.
- 37 Podľa vnútroštátneho súdu by široký výklad pojmu „výrobca elektrickej energie“ viedol k rozdielnemu zaobchádzaniu so zariadením, ako je predmetné zariadenie, ktoré by sa kvalifikovalo ako „výrobca elektrickej energie“, vo vzťahu k zariadeniu, v ktorom by sa tiež vyrábala elektrická energia, ale v ktorom by sa okrem činnosti „spaľovania palív“ uvedenej v prílohe 1 časti 2 bodoch 1 až 4 TEHG uskutočňovala aj ďalšia činnosť podliehajúca povinnosti obchodovať s emisiami, pričom toto posledné zariadenie by sa nekvalifikovalo ako „výrobca elektrickej energie“. Také rozdielne zaobchádzanie by bolo nekonzistentné, pretože žiadne z týchto dvoch zariadení by nepatrilo pod „klasické odvetvie elektrickej energie“ uvedené v odôvodnení 31 rozhodnutia 2011/278.
- 38 Vnútroštátny súd sa preto domnieva, že pojem „výrobca elektrickej energie“ by sa mal obmedziť len na zariadenia, ktoré vyrábajú a predávajú elektrickú energiu tretím stranám a ktoré vykonávajú výlučne činnosť „spaľovania palív“, s vyňatím akejkoľvek inej činnosti, bez ohľadu na to, či je uvedená v prílohe 1 TEHG.
- 39 V prípade, že tento výklad nemožno prijať, vnútroštátny súd sa pýta, či by sa obmedzenia, vyplývajúce zo smernice 2003/87 o pridelovaní emisných kvót bezodplatne výrobcom elektrickej energie, mohli prekonať na základe vymedzenia pojmu „podzariadenie spojené s referenčným štandardom tepla“, obsiahnutého v článku 3 písm. c) rozhodnutia 2011/278, ktoré by takéto obmedzenia neobsahovali.
- 40 Napokon uvedený súd chce vedieť, či emisné kvóty vyplývajúce z Clausovho procesu môžu viesť k bezodplatnému prideleniu pre „podzariadenie spojené s emisiami z procesov“ v zmysle článku 3 písm. h) tohto rozhodnutia. Vzhľadom na to, že teplo vytvárané týmto procesom môže byť predmetom pridelenia kvót aj na základe uplatnenia referenčného štandardu tepla, vnútroštátny súd si kladie otázku, či má jeden z týchto druhov pridelenia prednosť pred druhým.
- 41 Za týchto podmienok Verwaltungsgericht Berlin (Správny súd Berlín) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa zariadenie vyrábajúce produkt, ktorého výroba sa neuvádza v zozname činností podľa prílohy I smernice [2003/87] (v tejto veci: výroba síry), a v ktorom sa zároveň vykonáva činnosť „spaľovania palív s celkovým menovitým tepelným príkonom väčším ako 20 MW“, na ktorú sa vzťahuje systém povinného obchodovania s emisiami podľa prílohy I smernice [2003/87],

považovať za ‚výrobcu elektrickej energie‘ v zmysle článku 3 písm. u) smernice [2003/87], ak sa v rámci doplnkovej prevádzky tohto zariadenia vyrába aj elektrická energia pre zariadenie a (malá) časť sa odovzdáva do verejnej elektrickej siete za odplatu?

2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku:

Ak sa zariadenie uvedené v prvej otázke považuje za výrobcu elektrickej energie v zmysle článku 3 písm. u) smernice [2003/87], možno takémuto zariadeniu prideliť emisie za teplo podľa ustanovení rozhodnutia [2011/278] aj vtedy, ak teplo spĺňa požiadavky uvedené v článku 3 písm. c) rozhodnutia [2011/278], ale nepatrí do žiadnej z kategórií uvedených v článku 10a ods. 1 tretieho pododseku, [ako aj v článku 10a] ods. 3 a... 4 smernice [2003/87]: teplo vznikajúce pri výrobe elektrickej energie spaľovaním odpadových plynov, diaľkové vykurovanie a vysokoúčinná kogenerácia?

3. Ak s ohľadom na odpoveď na prvé dve prejudiciálne otázky možno uvažovať o pridelení kvót za teplo vyrábané v zariadení žalobkyne [vo veci samej]:

Považuje sa CO₂, ktorý sa do ovzdušia uvoľňuje pri spracovaní zemného plynu (v podobe kyslého plynu) v takzvanom Clausovom procese, pri ktorom sa CO₂ ako prirodzená súčasť zemného plynu oddelí zo zlúčeniny, o takú emisiu, ktorá v zmysle článku 3 písm. h) prvej vety rozhodnutia [2011/278] vyplýva z procesov uvedených v článku 3 písm. h)... v)?

- a) Môžu v zmysle článku 3 písm. h) prvej vety rozhodnutia [2011/278] ‚vyplývať‘ emisie CO₂ z procesu, pri ktorom sa CO₂, ktorý sa v prirodzenej podobe nachádza v surovine, fyzikálne oddelí zo zlúčeniny a uvoľní do ovzdušia, pričom v rámci prebiehajúceho procesu nedochádza k vzniku ďalšieho CO₂, alebo si toto ustanovenie nevyhnutne vyžaduje, aby CO₂, ktorý sa uvoľňuje do ovzdušia, vznikol po prvýkrát až ako výsledok procesu?
- b) Dochádza v zmysle článku 3 písm. h)...v) rozhodnutia [2011/278] k ‚použitiu‘ suroviny s obsahom uhlíka, keď sa v rámci takzvaného Clausovho procesu použije zemný plyn z prírodných zdrojov pri výrobe síry, a v tejto súvislosti sa do ovzdušia uvoľní CO₂, ktorý je prirodzenou súčasťou zemného plynu, pričom CO₂ sa ako prirodzená súčasť zemného plynu nepodieľa na chemickej reakcii, ku ktorej dochádza pri procese? Alebo si pojem ‚použitie‘ nevyhnutne vyžaduje, aby sa uhlík podieľal na prebiehajúcej chemickej reakcii, resp. aby bol pre túto reakciu dokonca potrebný?

4. V prípade kladnej odpovede na tretiu otázku: ak zariadenie, ktoré patrí do systému povinného obchodovania s emisiami, spĺňa jednak požiadavky pre pridelenie podzariadeniu spojenému s referenčným štandardom tepla a jednak požiadavky pre pridelenie podzariadeniu spojenému s emisiami z procesov, ktorý z týchto štandardov sa má uplatniť pri pridelovaní bezodplatných emisných kvót? Má nárok na pridelenie podľa referenčného štandardu tepla prednosť pred nárokom na pridelenie podľa emisií z procesov? Alebo má nárok na pridelenie podľa emisií z procesov z dôvodu špeciality prednosť pred referenčným štandardom tepla a referenčným štandardom spaľovania?“

O prejudiciálnych otázkach

Úvodné pripomienky

- 42 Svojimi otázkami chce vnútroštátny súd v podstate určiť, či a prípadne v akom rozsahu má zariadenie, ako je predmetné zariadenie, ktoré vykonáva činnosť odsírovania zemného plynu a získavanie síry Clausovým procesom, nárok na pridelenie bezodplatných emisných kvót na CO₂ vypusteného v rámci týchto činností, na obdobie obchodovania v rokoch 2013 až 2020.

- 43 Tieto otázky sú založené na predpoklade, ktorý stanovil vnútroštátny súd v rozhodnutí, že takéto zariadenie spadá do systému obchodovania s emisnými kvótami zavedeného smernicou 2003/87.
- 44 Na pojednávaní pred Súdny dvorom ExxonMobil a Komisia spochybnili tento predpoklad argumentujúc tým, že zariadenie, akým je predmetné zariadenie, nie je súčasťou tohto systému obchodovania, keďže CO₂, ktoré toto zariadenie vypúšťa, je vo svojej vlastnej podstate prirodzene sa vyskytujúci skleníkový plyn v základnej surovine, v tomto prípade v kyslom plyne, ktorý spracúva toto zariadenie.
- 45 Ak by išlo o tento prípad, ako uviedol generálny advokát v bode 36 svojich návrhov, odpoveď na položené otázky by bola irelevantná na vyriešenie sporu vo veci samej, a preto návrh na začatie prejudiciálneho konania by mal hypotetickú povahu. Takéto kvóty možno bezodplatne pridelovať len zariadeniam, ktorých činnosti patria v súlade s článkom 2 smernice 2003/87 do systému obchodovania s emisnými kvótami (rozsudok z 28. februára 2018, vo veci Trinseo Deutschland, C-577/16, EU:C:2018:127, bod 68).
- 46 Preto je potrebné preskúmať, či zariadenie, akým je predmetné zariadenie vo veci samej, patrí do pôsobnosti smernice 2003/87 a v dôsledku toho aj do systému obchodovania s emisnými kvótami.
- 47 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že podľa článku 2 ods. 1 smernice 2003/87, ktorý vymedzuje rozsah jej pôsobnosti, sa táto smernica vzťahuje na „emisie“ skleníkových plynov uvedených v jej prílohe II, medzi ktoré patrí CO₂, „[vyplyvajúci – *neoficiálny preklad*] z činností uvedených v prílohe I“ uvedenej smernice (pozri v tomto zmysle rozsudky z 28. júla 2016 vo veci Vattenfall Európa, C-457/15, EU:C:2016:613, bod 28; z 28. februára 2018 vo veci Trinseo Deutschland, C-577/16, EU:C:2018:127, body 42, 45 a 46, ako aj zo 17. mája 2018 vo veci Evonik Degussa, C-229/17, EU:C:2018:323, bod 31), pričom príloha I zahŕňa okrem iného, pokiaľ ide o emisie CO₂, činnosť spaľovania palív v zariadení s celkovým menovitým tepelným príkonom väčším ako 20 MW.
- 48 Podľa článku 3 písm. b) smernice 2003/87 sa „emisiami“ na účely tejto smernice rozumie uvoľňovanie skleníkových plynov do atmosféry zo zdrojov v zariadení.
- 49 V danom prípade je nesporné, že zariadenie, akým je predmetné zariadenie, vykonáva činnosť „spaľovania palív v zariadeniach s celkovým menovitým tepelným príkonom väčším ako 20 MW“ v zmysle prílohy I k smernici 2003/87, keďže tepelná oxidačná reakcia H₂S počas Clausovho procesu a proces dodatočného spaľovania plynov pochádzajúcich z Clausových jednotiek, ktoré uviedla nemecká vláda vo svojich písomných pripomienkach a na pojednávaní, predstavujú v zmysle článku 3 písm. t) uvedenej smernice takúto činnosť.
- 50 Z informácií, ktorými disponuje Súdny dvor, bez toho, aby ich namietali oprávnené strany predkladajúce pripomienky alebo ktoré sa zúčastnili na konaní pred Súdny dvorom, vyplýva, že činnosť „spaľovania palív“, vykonávaná predmetným zariadením, vytvára „emisie“, v tomto prípade CO₂ v zmysle článku 2 ods. 1 a článku 3 písm. b) smernice 2003/87, a preto toto zaradenie vypúšťa zo svojich jednotiek skleníkový plyn do atmosféry.
- 51 Ako to zdôraznila ExxonMobil a Komisia, je pravda, že CO₂, ktorý sa vypúšťa z činnosti „spaľovania palív“, je „vlastný CO₂“ v zmysle článku 3 bodu 40 nariadenia č. 601/2012, keďže tento skleníkový plyn sa prirodzene vyskytuje v kyslom plyne spracovaným predmetným zariadením.
- 52 Táto okolnosť však nie je spôsobilá vylúčiť toto zariadenie z rozsahu pôsobnosti smernice 2003/87.
- 53 Ako vyplýva z bodu 47 tohto rozsudku a ako to uviedol generálny advokát v bode 47 svojich návrhov, podľa článku 2 ods. 1 smernice 2003/87, ktorého znenie v tomto ohľade nie je nejasné, sa táto smernica uplatňuje „na emisie z činností uvedených v prílohe I“ tejto smernice, bez toho, aby sa vyžadovalo, aby

sa vypustený skleníkový plyn vyrábala počas týchto činností. Podobne ani článok 3 písm. t) uvedenej smernice tiež neobmedzuje pojem „spaľovanie“ len na oxidačné reakcie, pri ktorých samotných vzniká skleníkový plyn.

- 54 Tento výklad podporujú pravidlá pre monitorovanie, ktoré sú stanovené nariadením č. 601/2012. Článok 48 ods. 1 tohto nariadenia výslovne stanovuje, že vlastný CO₂, tak ako je definovaný v jeho článku 3 bode 40, sa má, pokiaľ je súčasťou zmeneného plynu, začleniť do emisného faktoru pre dané palivo.
- 55 Tento výklad je tiež v súlade s účelom sledovaným smernicou 2003/87, ktorý podľa jej článku 1 spočíva v podpore znižovania emisií skleníkových plynov finančne a ekonomicky výhodným spôsobom (pozri najmä rozsudky z 12. apríla 2018, PPC Power, C-302/17, EU:C:2018:245, bod 18, a zo 17. mája 2018, Evonik Degussa, C-229/17, EU:C:2018:323, bod 41).
- 56 Ako totiž vyplýva z najmä z odôvodnenia 8 smernice 2003/87, na dosiahnutie tohto cieľa je nevyhnutné zahrnúť do tohto systému činnosti, ktoré majú určitý potenciál na znižovanie emisií skleníkových plynov (rozsudok zo 17. mája 2018, Evonik Degussa, C-229/17, EU:C:2018:323, bod 42).
- 57 Z diskusie na pojednávaní pred Súdny dvorom vyplýva, že napriek tomu, že CO₂ je prítomný v zložení kyslého plynu, činnosť spaľovania palív vykonávaná zariadením, ako je predmetné zariadenie, odsírovania zemného plynu a získavania síry Clausovým procesom, predstavuje určitý potenciál na znižovanie emisií CO₂, keďže objem CO₂ v kyslom plyne sa môže meniť v závislosti od ložiska. Na rozdiel od toho, čo tvrdí ExxonMobil, je v tejto súvislosti irelevantné, že tento objem nie je systematicky predvídateľný.
- 58 Z toho vyplýva, že zariadenie, akým je predmetné zariadenie, patrí do rozsahu pôsobnosti smernice 2003/87, a teda do systému obchodovania s emisiami zavedeného uvedenou smernicou, pričom je bez významu, či CO₂ vyplývajúci z činnosti tohto zariadenia bol prítomný v prirodzenom stave v surovine, ktorú spracúva uvedené zariadenie.
- 59 Preto je potrebné odpovedať na otázky predložené vnútroštátnym súdom.

O prvej otázke

- 60 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 3 písm. u) smernice 2003/87 vykladať v tom zmysle, že zariadenie, ako je zariadenie vo veci samej, ktoré v rámci svojej činnosti „spaľovania palív v zariadeniach s celkovým menovitým tepelným príkonom väčším ako 20 MW“ v zmysle prílohy I uvedenej smernice vyrába elektrickú energiu určenú hlavne pre svoje vlastné potreby, sa má považovať za „výrobcu elektrickej energie“ v zmysle tohto ustanovenia, pokiaľ toto zariadenie jednak súčasne vykonáva výrobnú činnosť, na ktorú sa uvedená príloha nevzťahuje, a jednak nepretržite poskytuje za odplatu malú časť vyrobenej elektrickej energie do verejnej elektrickej siete, na ktorú musí byť toto zariadenie z technických dôvodov neustále pripojené.
- 61 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že táto otázka bola položená s cieľom určiť, či v danom prípade má zariadenie, ako je predmetné zariadenie, nárok na pridelenie bezodplatných emisných kvót na CO₂ vyplývajúci z činnosti spaľovania palív, ktorá sa vykonáva na odsírovanie zemného plynu a získavanie síry Clausovým procesom.
- 62 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že cieľom smernice 2003/87 je vytvorenie systému obchodovania s kvótami na emisie skleníkového plynu, ktorý smeruje k zníženiu emisií týchto skleníkových plynov do atmosféry na úroveň, ktorá zabráni nebezpečnému antropogénnemu zasahovaniu do klimatického systému a ktorého konečným cieľom je ochrana životného prostredia (pozri najmä rozsudky

- z 8. marca 2017, ArcelorMittal Rodange a Schifflange, C-321/15, EU:C:2017:179, bod 24; z 22. februára 2018, INEOS Köln, C-572/16, EU:C:2018:100, bod 26, ako aj z 28. februára 2018, Trinseo Deutschland, C-577/16, EU:C:2018:127, bod 39).
- 63 Tento systém je založený na hospodárskej logike, ktorá sa snaží podniknúť každého účastníka systému vypúšťať nižšie množstvo skleníkových plynov oproti kvótam, ktoré mu boli pôvodne pridelené, aby mohol postúpiť nadbytok inému účastníkovi, ktorý vyprodukoval vyššie množstvo emisií oproti udeleným kvótam (pozri najmä rozsudky z 8. marca 2017, ArcelorMittal Rodange a Schifflange, C-321/15, EU:C:2017:179, bod 22; z 22. februára 2018, INEOS Köln, C-572/16, EU:C:2018:100, bod 27, a z 28. februára 2018, Trinseo Deutschland, C-577/16, EU:C:2018:127, bod 40).
- 64 Smernica 2003/87 má za cieľ znížiť do roku 2020 ekonomicky výhodným spôsobom celkové množstvo emisií skleníkových plynov produkovaných v Únii aspoň o 20 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990 (pozri najmä rozsudky z 8. septembra 2016, E.ON Kraftwerke, C-461/15, EU:C:2016:648, bod 23; z 22. februára 2018, INEOS Köln, C-572/16, EU:C:2018:100, bod 28, a z 28. februára 2018, Trinseo Deutschland, C-577/16, EU:C:2018:127, bod 41).
- 65 Na tento účel článok 10a smernice 2003/87 zaviedol prechodný režim, ktorý s cieľom zabrániť strate konkurencieschopnosti podnikov z dôvodu vytvorenia systému obchodovania s emisiami (pozri v tomto zmysle najmä rozsudky z 26. februára 2015, ŠKO-Energo, C-43/14, EU:C:2015:120, bod 28, a z 12. apríla 2018, PPC Power, C-302/17, EU:C:2018:245, bod 20) stanovuje pre zariadenia v určitých odvetviach bezodplatné pridelenie emisných kvót, ktorých množstvo sa v súlade s odsekom 11 tohto článku v období rokov 2013 – 2020 postupne znižuje s cieľom dosiahnuť ukončenie bezodplatného pridelovania kvót v roku 2027 (rozsudky z 8. septembra 2016, E.ON Kraftwerke, C-461/15, EU:C:2016:648, bod 24; z 26. októbra 2016, Yara Suomi a i., C-506/14, EU:C:2016:799, bod 46; z 22. februára 2018, INEOS Köln, C-572/16, EU:C:2018:100, bod 29, a z 28. februára 2018, Trinseo Deutschland, C-577/16, EU:C:2018:127, bod 67).
- 66 Ako vyplýva najmä z článku 10 ods. 1 smernice 2003/87 a odôvodnenia 15 smernice 2009/29, pridelovanie emisných kvót na účely dosiahnutia zníženia emisií skleníkových plynov sa uskutočňuje progresívne výlučne na zásele obchodovania formou aukcie, ktorá je podľa zákonodarcu Únie všeobecne považovaná za hospodársky najefektívnejší systém.
- 67 Podľa článku 10a ods. 3 smernice 2003/87 sa „výrobcom elektrickej energie“ neposkytuje žiadna bezodplatná emisná kvóta, ibaže spĺňajú podmienky uvedené v odsekoch 4 a 8 uvedeného článku, ktoré sa v ods. 4 týkajú výroby tepla alebo chladenia určenej pre služby diaľkového vykurovania alebo získanej vysoko účinnou kogeneráciou, ako je vymedzená v smernici 2004/8, a v ods. 8 nových účastníkov. Na uplatnenie článku 10a ods. 3 smernice 2003/87 nemá vplyv uplatnenie jej článku 10c, ktorý umožňuje členským štátom bezodplatne poskytovať emisné kvóty na modernizáciu výroby elektrickej energie.
- 68 Preto sa od roku 2013 obchodovanie formou aukcie na kvóty, ako to vyplýva z vôle zákonodarcu Únie vyjadrenej v odôvodnení 15 a 19 smernice 2009/29, stalo pravidlom pre výrobcov elektrickej energie (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 17. októbra 2013, Iberdrola a i., C-566/11, C-567/11, C-580/11, C-591/11, C-620/11 a C-640/11, EU:C:2013:660, bod 40, a z 28. apríla 2016, Borealis Polyolefine a i., C-191/14, C-192/14, C-295/14, C-389/14 a C-391/14 až C-393/14, EU:C:2016:311, bod 82).
- 69 S cieľom určiť, v akom prípade je zariadenie, akým je predmetné zariadenie, vylúčené z práva na bezodplatné pridelenie emisných kvót podľa článku 10a ods. 3 smernice 2003/87, je potrebné preskúmať, či sa má toto zariadenie považovať za „výrobcu elektrickej energie“ v zmysle uvedenej smernice.
- 70 V tejto súvislosti treba uviesť, že pojem „výrobca elektrickej energie“, uvedený v článku 10a ods. 3 smernice 2003/87, je definovaný v článku 3 písm. u) tejto smernice.

- 71 Treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry na účely výkladu ustanovenia práva Únie je potrebné zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou (pozri okrem iného rozsudok z 31. mája 2018, Länsförsäkringar Sak försäkringsaktiebolag a i., C-542/16, EU:C:2018:369, bod 39).
- 72 Z článku 3 písm. u) smernice 2003/87 vyplýva, že zariadenie, ktoré jednak začalo vyrábať kedykoľvek v období od 1. januára 2005 elektrickú energiu na predaj tretím stranám a jednak v ktorom sa nevykonáva žiadna činnosť uvedená v prílohe I smernice okrem spaľovania palív s celkovým menovitým tepelným príkonom väčším ako 20 MW, sa má pokladať za „výrobcu elektrickej energie“ (pozri v tomto zmysle rozsudky 8. septembra 2016, Borealis a i., C-180/15, EU:C:2016:647, bod 33, ako aj z 26. októbra 2016, Yara Suomi a i., C-506/14, EU:C:2016:799, bod 23).
- 73 Je nesporné, že zariadenie, akým je predmetné zariadenie, spĺňa túto druhú podmienku. Ako už bolo uvedené v bode 49 tohto rozsudku, toto zariadenie vykonáva činnosť „spaľovania palív“ v zmysle uvedenej prílohy. Okrem toho, ako vyplýva zo samotného znenia prvej otázky, toto zariadenie nevykonáva žiadnu inú činnosť uvedenú v tejto prílohe. Výroba síry a ani spracovanie zemného plynu nepatria do uvedených činností, ktoré uvádza tento zoznam.
- 74 Pokiaľ ide o prvú z podmienok stanovených v článku 3 písm. u) smernice 2003/87, a to výrobu elektrickej energie „určenej na predaj tretím stranám“, treba konštatovať, že zo znenia prvej otázky takisto vyplýva, že predmetné zariadenie spĺňa tiež túto podmienku, keďže nepretržite poskytuje za odplatu časť elektrickej energie, ktorú vyrába pre svoje vlastné potreby, do verejnej elektrickej siete.
- 75 Je pravda, že v danom prípade len malá časť tejto vyrobenej elektrickej energie sa predáva tretím stranám, keďže jej dodávanie do verejnej elektrickej siete je odôvodnené technickými dôvodmi s cieľom zabezpečiť pre predmetné zariadenie plynulé zásobovanie elektrickou energiou v prípade zlyhania Clausových jednotiek.
- 76 Zo znenia článku 3 písm. u) smernice 2003/87 však nie je zrejmé, že na to, aby sa zariadenie považovalo za „výrobcu elektrickej energie“, by sa elektrická energia, ktorú vyrába, mala používať len alebo dokonca hlavne na dodávku tretím osobám.
- 77 V tejto súvislosti treba konkrétne poukázať na to, že toto ustanovenie nepodmieňuje postavenie výrobcu elektrickej energie žiadnemu produkčnému prahu jej výroby, keďže toto postavenie sa okrem iného priznáva, ako to uviedol generálny advokát v bode 58 svojich návrhov, nezávisle od akejkoľvek časovej fluktuácie pomeru medzi množstvom predanej elektrickej energie a množstvom elektrickej energie vyrobenej príslušným výrobcom pre svoje vlastné potreby.
- 78 Také zariadenie, akým je predmetné zariadenie vo veci samej, ktorého podstatná časť elektrickej energie, ktorú vyrába, je určená pre svoje vlastné potreby, sa musí tiež považovať za zariadenie spĺňajúce prvú podmienku stanovenú v článku 3 písm. u) smernice 2003/87, keďže malú časť elektrickej energie, ktorú vyrobilo, predávalo tretím stranám prostredníctvom nepretržitých dodávok za odplatu do verejnej elektrickej siete.
- 79 Zo samotného znenia článku 3 písm. u) smernice 2003/87 vyplýva, že zariadenie, akým je predmetné zariadenie vo veci samej, sa má kvalifikovať ako „výrobca elektrickej energie“ v zmysle tohto ustanovenia, keďže vykonáva jedinou činnosť, na ktorú sa vzťahuje príloha I smernice 2003/87, a to „spaľovanie palív v zariadeniach s celkovým menovitým tepelným príkonom väčším ako 20 MW“ a predáva časť svojej vyrobenej elektrickej energie tretím osobám.
- 80 Tento výklad podporuje cieľ, ktorý sleduje smernica 2003/87, ako aj jej všeobecná systematika.

- 81 Je pravda, ako to uviedla ExxonMobil vo svojich písomných pripomienkach, že zásadný zákaz pre členské štáty podľa článku 10a ods. 3 smernice 2003/87 bezodplatne pridelať emisné kvóty bol zavedený, ako vyplýva z odôvodnení 15 a 19 smernice 2009/29, s cieľom ukončiť možnosť, ktorú do roku 2013 využívali výrobcovia elektrickej energie, dosahovať neočakávané zisky prenesením, bez dostatočného konkurenčného tlaku, hodnoty bezodplatných emisných kvót do ceny elektrickej energie zaplatenej spotrebiteľom (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. októbra 2013, Iberdrola a i., C-566/11, C-567/11, C-580/11, C-591/11, C-620/11 a C-640/11, EU:C:2013:660, bod 40).
- 82 V prvom rade však treba pripomenúť, ako to už vyplýva z bodov 65 a 66 tohto rozsudku, že bezodplatné pridelenie emisných kvót, stanovené v článku 10a smernice 2003/87, je súčasťou osobitného režimu prechodných pravidiel, ktorý sa odchyľuje od zásady, že emisné kvóty sa musia pridelať podľa aukčného mechanizmu stanoveného v článku 10 uvedenej smernice (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. januára 2018, INEOS, C-58/17, EU:C:2018:19, bod 36).
- 83 Pravidlo stanovené v článku 10a ods. 3 smernice 2003/87, pokiaľ vedie v zásade k prideleniu emisných kvót „výrobcom elektrickej energie“ v zmysle článku 3 písm. u) uvedenej smernice podľa aukčného mechanizmu, s vylúčením akýchkoľvek bezodplatných emisných kvót, sa nemôže vykladať zužujúco. Za týchto podmienok pojem „výrobca elektrickej energie“, uvedený v článku 3 písm. u) tejto smernice, sa má vykladať v širšom zmysle.
- 84 Okrem toho treba poukázať na to, že článok 10a ods. 1, 3 a 5 smernice 2003/87 zakotvuje dichotómiu, na ktorej sú založené jej ustanovenia, ktorá rozlišuje medzi zariadeniami, na ktoré sa vzťahuje odsek 3 uvedeného článku, medzi ktoré patria najmä „výrobcovia elektrickej energie“ v zmysle článku 3 písm. u) tejto smernice, a inými zariadeniami, ktoré produkujú emisie skleníkových plynov, ktoré sa bežne označujú ako „priemyselné zariadenia“ (pozri v tomto zmysle rozsudky z 28. apríla 2016 vo veci Borealis Polyolefine a i., C-191/14, C-192/14, C-295/14, C-389/14 a C-391/14 až C-393/14, EU:C:2016:311, bod 70, a z 28. júla 2016, Vattenfall Europe Generation, C-457/15, EU:C:2016:613, body 40 a 41).
- 85 Toto rozlíšenie medzi zariadeniami, ktoré patria pod pojem „výrobca elektrickej energie“ v zmysle článku 3 písm. u) smernice 2003/87, a inými zariadeniami, ktoré vytvárajú emisie skleníkových plynov, priamo ovplyvňuje výpočet „medziodvetvového jednotného korekčného faktora“ stanoveného v článku 10a ods. 5 uvedenej smernice, ktorého uplatnenie na bezodplatné predbežné ročné množstvo emisných kvót vypočítané členskými štátmi určuje konečné ročné množstvo týchto kvót, ktoré majú prideliť priemyselným zariadeniam oprávneným na takéto emisné kvóty (pozri v tomto zmysle rozsudok z 28. apríla 2016, Borealis Polyolefine a i., C-191/14, C-192/14, C-295/14, C-389/14 a C-391/14 až C-393/14, EU:C:2016:311, bod 71).
- 86 Podľa článku 10a ods. 5 smernice 2003/87 ak predbežné množstvo emisných kvót bezodplatne pridelených zariadeniam, na ktoré sa nevzťahuje článok 10a ods. 3 uvedenej smernice, prekračuje hornú hranicu pre priemysel zodpovedajúcu maximálnemu ročnému množstvu kvót uvedenému v odseku 5 uvedeného článku, členské štáty sú povinné toto predbežné množstvo proporcionálne znížiť uplatnením „medziodvetvového jednotného korekčného faktora“ stanoveného v tomto ustanovení, ktorý zodpovedá pomeru medzi uvedeným predbežným množstvom a touto hornou hranicou (pozri v tomto zmysle rozsudky z 28. apríla 2016 vo veci Borealis Polyolefine a i., C-191/14, C-192/14, C-295/14, C-389/14 a C-391/14 až C-393/14, EU:C:2016:311, body 62 a 63, ako aj z 22. februára 2018, INEOS Köln, C-572/16, EU:C:2018:100, bod 37).
- 87 Ako však jasne vyplýva z výslovného znenia článku 10a ods. 5 smernice 2003/87, pri výpočte tohto faktora sa nezohľadňujú emisie vytvorené výrobcami elektrickej energie, keďže tieto emisie sú vylúčené z maximálneho ročného množstva kvót stanoveného v uvedenom ustanovení, ktoré sa obmedzuje na emisie zo „zariadení, na ktoré sa nevzťahuje odsek 3 [uvedeného článku]“ (pozri v tomto zmysle

rozsudky z 28. apríla 2016 vo veci Borealis Polyolefine a i., C-191/14, C-192/14, C-295/14, C-389/14 a C-391/14 až C-393/14, EU:C:2016:311, body 64, 68, 72, 74, 75 a 83, a z 26. októbra 2016, Yara Suomi a i., C-506/14, EU:C:2016:799, body 24, 26 a 32).

- 88 Za týchto podmienok, ak by postavenie „výrobcu elektrickej energie“ v zmysle článku 3 písm. u) smernice 2003/87 malo závisieť od toho, či predaj elektrickej energie vyrobenej v niektorom zariadení patrí do jeho hlavnej alebo vedľajšej činnosti, určenie konečnej výšky emisných kvót, ktoré sa majú bezodplatne prideliť oprávneným zariadeniam, pri neexistencii akejkoľvek prahovej hodnoty stanovenej zákonodarcom Únie, by spočívalo na kritériách, ktorých obsah by nebol dostatočne jasný a predvídateľný a ktorý by preto mohol ohroziť právnu istotu, keďže by mohli viesť k následnému spochybneniu pridelených emisných kvót.
- 89 ExxonMobil však tvrdí, že tento výklad je v rozpore so všeobecnou zásadou rovnosti zaobchádzania, pretože vedie k odlišnému zaobchádzaniu medzi zariadením, ktoré ako predmetné zariadenie vykonáva ako jedinú činnosť uvedenú v prílohe I k smernici 2003/87 „spaľovanie palív v zariadeniach s celkovým menovitým tepelným príkonom väčším ako 20 MW“, a zariadením, ktoré vykonáva túto činnosť a zároveň inú činnosť uvedenú v tejto prílohe.
- 90 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora zásada rovnosti zaobchádzania ako všeobecná zásada práva Únie vyžaduje, aby sa s porovnateľnými situáciami nezaobchádzalo rozdielne a aby sa s rozdielnymi situáciami nezaobchádzalo rovnako, pokiaľ takéto zaobchádzanie nie je objektívne odôvodnené (pozri okrem iného rozsudky zo 16. decembra 2008, Arcelor Atlantique et Lorraine a i., C-127/07, EU:C:2008:728, bod 23, a z 29. marca 2012, Komisia/Estónsko, C-505/09 P, EU:C:2012:179, bod 64).
- 91 Je potrebné konštatovať, že zariadenia na výrobu elektrickej energie, ktoré vykonávajú ako jedinú činnosť uvedenú v prílohe I k smernici 2003/87 činnosť „spaľovania palív v zariadeniach s celkovým menovitým tepelným príkonom väčším ako 20 MW“, sa nenachádzajú v porovnateľnej situácii, pokiaľ ide o systém obchodovania s emisnými kvótami, so zariadeniami vyrábajúcimi elektrickú energiu, ktoré okrem tejto činnosti spaľovania palív vykonávajú jednu alebo viaceré iné činnosti uvedené v tejto prílohe.
- 92 Ako vyplýva z bodu 58 tohto rozsudku, zariadenie, akým je predmetné zariadenie, patrí do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, len pokiaľ ide o emisie CO₂ vyplývajúce z činnosti spaľovania palív. Preto podlieha systému obchodovania s emisnými kvótami len na túto činnosť s výnimkou ostatných činností, ktoré nie sú uvedené v prílohe I uvedenej smernice. Na druhej strane zariadenie, ktoré vykonáva tak činnosti spaľovania palív, ako aj jednu alebo viac činností, na ktoré sa vzťahuje táto príloha, podlieha tomuto systému obchodovania pre všetky svoje činnosti produkujúce CO₂. Z tohto dôvodu, napriek tomu, že tieto dva druhy zariadení vyrábajú elektrickú energiu, posledné uvedené zariadenie, ktoré patrí pod tento systém pre všetky emisie CO₂ vyplývajúce z takýchto činností, má nárok na získanie bezodplatných kvót na tieto emisie, zatiaľ čo prvé uvedené zariadenie, ktoré podlieha pod ten istý systém, len pokiaľ ide o jeho samotné emisie CO₂ vyplývajúce zo spaľovania palív, nemôže využívať takéto kvóty.
- 93 Napokon, na rozdiel od tvrdenia spoločnosti ExxonMobil, takýto výklad článku 3 písm. u) smernice 2003/87 nie je v rozpore s tým, že v bode 1.4 prílohy rozhodnutia Komisie 2010/2/EÚ z 24. decembra 2009, ktorým sa v súlade so smernicou 2003/87 ustanovuje zoznam odvetví a pododvetví, ktoré sa považujú za odvetvia a pododvetvia, ktoré čelia vysokému riziku úniku uhlíka (Ú. v. EÚ L 1, 2010, s. 10), sa zaradila do tohto zoznamu ťažba zemného plynu.
- 94 Na jednej strane, ako vyplýva z článku 10a ods. 12 smernice 2003/87, zaradenie odvetvia alebo pododvetvia do tohto zoznamu nemá za cieľ odchyliť sa od odseku 3 uvedeného článku, a jeho jediným dôsledkom je iba to, že v období obchodovania 2013 – 2020 zariadenia v odvetviach alebo

pododvetviach, ktoré čelia vysokému riziku úniku uhlíka, dostanú bezodplatné kvóty predstavujúce 100 % množstva určeného v súlade s opatreniami uvedenými v odseku 1 uvedeného článku (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. októbra 2016, Yara Suomi a i., C-506/14, EU:C:2016:799, bod 47).

- 95 Na druhej strane treba zdôrazniť, ako to uviedol generálny advokát v bode 83 svojich návrhov, že zahrnutie odvetvia alebo pododvetvia do uvedeného zoznamu znamená, ako vyplýva z článku 10a ods. 14 smernice 2003/87, že neschopnosť preniesť náklady na kvóty do ceny sa nepreukazuje, ako naznačuje ExxonMobil pre každé zariadenie v príslušnom odvetví alebo pododvetví, ale po tom, ako Komisia celkovo posúdi všetky činnosti na úrovni Únie, ktoré do neho patria.
- 96 Preto na prvú otázku treba odpovedať tak, že článok 3 písm. u) smernice 2003/87 sa má vykladať v tom zmysle, že zariadenie, ako je predmetné zariadenie vo veci samej, ktoré v rámci svojej činnosti „spaľovania palív v zariadeniach s celkovým menovitým tepelným príkonom väčším ako 20 MW“ v zmysle prílohy I uvedenej smernice vyrába elektrickú energiu určenú hlavne pre svoje vlastné potreby, sa má považovať za „výrobcu elektrickej energie“ v zmysle tohto ustanovenia, pokiaľ toto zariadenie jednak súčasne vykonáva výrobnú činnosť, na ktorú sa uvedená príloha nevzťahuje, a jednak nepretržite poskytuje za odplatu malú časť vyrobenej elektrickej energie do verejnej elektrickej siete, na ktorú musí byť toto zariadenie z technických dôvodov neustále pripojené.

O druhej otázke

- 97 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta či sa má článok 3 písm. c) rozhodnutia 2011/278 vykladať v tom zmysle, že zariadenie, ako je predmetné zariadenie vo veci samej, v prípade, že sa má považovať za „výrobcu elektrickej energie“ v zmysle článku 3 písm. u) smernice 2003/87, má nárok na pridelenie bezodplatných emisných kvót na teplo vyrobené v rámci svojej činnosti „spaľovania palív v zariadeniach s celkovým menovitým tepelným príkonom väčším ako 20 MW“ uvedenej v prílohe I tejto smernice, pokiaľ sa toto teplo používa na iné činnosti ako na výrobu elektrickej energie.
- 98 Na úvod treba poznamenať, že táto otázka vyplýva z posúdenia *ex officio* zo strany vnútroštátneho súdu, keďže účastníci konania vo veci samej nespochybnili opodstatnenosť emisných kvót bezodplatne pridelených spoločnosti ExxonMobil na teplo vyrobené v rámci jej činnosti v oblasti spaľovania palív.
- 99 Zdá sa, že z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že vnútroštátny súd môže podľa vnútroštátneho práva a v rámci tohto posúdenia rozhodnúť, že všetky bezodplatné kvóty boli spoločnosti ExxonMobil pridelené nezákonne.
- 100 Za týchto podmienok a ako vyplýva z návrhu na začatie prejudiciálneho konania, cieľom tejto otázky je určiť, či v danom prípade predmetné zariadenie môže získať bezodplatné emisné kvóty, pokiaľ jeho činnosť spaľovania palív vedie k výrobe nielen elektrickej energie, ale tiež predovšetkým k výrobe tepla, ktoré vzniká v dôsledku chemickej reakcie charakteristickej pre Clausov proces a ktoré sa zachytáva v tomto zariadení na účely výroby odsírovania zemného plynu a zachytávania síry podľa tohto procesu.
- 101 Je potrebné pripomenúť že v súlade s článkom 10a ods. 1 smernice 2003/87 Komisia vypracovala rozhodnutím 2011/278 harmonizované pravidlá na úrovni Únie pre toto bezodplatné pridelenie emisných kvót. Tieto harmonizované pravidlá konkretizujú základnú požiadavku spočívajúcu v minimalizovaní narušení hospodárskej súťaže na vnútornom trhu (rozsudok z 22. júna 2016, DK Recycling und Roheisen/Komisia, C-540/14 P, EU:C:2016:469, bod 53; z 18. januára 2018, INEOS, C-58/17, EU:C:2018:19, bod 26, a z 22. februára 2018, INEOS Köln, C-572/16, EU:C:2018:100, bod 30).

- 102 Komisia preto podľa článku 10a ods. 2 smernice 2003/87 určuje referenčné kritériá pre každé odvetvie alebo pododvetvie v tomto rámci (pozri rozsudky z 8. septembra 2016, Borealis a i., C-180/15, EU:C:2016:647, bod 60, a z 18. januára 2018, INEOS, C-58/17, EU:C:2018:19, bod 27).
- 103 Práve v tomto kontexte článok 10 ods. 1 a 2 rozhodnutia 2011/278 stanovuje, že vynásobením týchto referenčných úrovní s historickou úrovňou činnosti každého podzariadenia členskej štáty vypočítajú predbežné ročné množstvo bezodplatne pridelovaných kvót. Na tento účel sú v súlade s článkom 6 tohto rozhodnutia povinné rozlišovať podzariadenia na základe ich činnosti, aby mohli určiť, či treba uplatniť „referenčný produkt“, „referenčný štandard tepla“, „referenčný štandard paliva“ alebo osobitný faktor pre „podzariadenia spojené s emisiami z procesov“ (rozsudky z 8. septembra 2016, Borealis a i., C-180/15, EU:C:2016:647, bod 61, a z 18. januára 2018, INEOS, C-58/17, EU:C:2018:19, bod 28).
- 104 V tejto súvislosti Súdny dvor už uviedol, že definície uvedené v článku 3 rozhodnutia 2011/278 podzariadení spojených s referenčným produktom, referenčným štandardom tepla, referenčným štandardom paliva a s emisiami z procesov sa navzájom vylučujú (rozsudky z 8. septembra 2016, Borealis a i., C-180/15, EU:C:2016:647, bod 62, ako aj z 18. januára 2018, INEOS, C-58/17, EU:C:2018:19, bod 29).
- 105 Článok 3 písm. c) rozhodnutia 2011/278 vymedzuje podzariadenia spojené s referenčným štandardom tepla ako vstupy, výstupy a zodpovedajúce emisie, ktoré nepatria do rámca podzariadenia spojeného s referenčným produktom a súvisia s produkciou merateľného tepla alebo dovozom merateľného tepla zo zariadenia alebo z iného subjektu patriaceho do rámca systému Únie alebo súvisia zároveň s obidvoma. Uvedené ustanovenie spresňuje, že toto teplo musí byť najmä spotrebované na výrobu produktov alebo vyvezené do zariadenia alebo iného subjektu, ktorý nepatrí do rámca systému Únie, okrem vývozu na výrobu elektrickej energie (rozsudok z 8. septembra 2016, Borealis a i., C-180/15, EU:C:2016:647, body 64 a 116).
- 106 Z výslovného znenia článku 3 písm. c) rozhodnutia 2011/278 vyplýva, že toto ustanovenie zakazuje bezodplatné pridelovanie emisných kvót na teplo produkované na účely výroby elektrickej energie.
- 107 Ako to správne uviedla ExxonMobil vo svojich písomných pripomienkach, toto ustanovenie vykonáva článok 10a ods. 1 tretí pododsek druhú vetu a článok 10a ods. 7 tretí pododsek smernice 2003/87, ktoré vylučujú pridelovanie bezodplatných emisných kvót na výrobu elektrickej energie, s výnimkou, na jednej strane prípadov patriacich do rozsahu pôsobnosti článku 10c uvedenej smernice, ktoré dávajú členským štátom možnosť poskytovať bezodplatné kvóty na modernizáciu výroby elektrickej energie, a na druhej strane na elektrinu vyrábanú z odpadových plynov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. júla 2017, ArcelorMittal Atlantique et Lorraine, C-80/16, EU:C:2017:588, bod 20).
- 108 Zo samotného znenia druhej otázky však vyplýva, že predmetné zariadenie chce získať bezodplatné emisné kvóty, ktoré nie sú určené na výrobu elektrickej energie, ale na výrobu merateľného tepla.
- 109 V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že článok 3 písm. c) rozhodnutia 2011/278 výslovne nevylučuje bezodplatné pridelovanie emisných kvót na teplo produkované výrobcami elektrickej energie na iné účely ako na výrobu elektrickej energie.
- 110 Treba však pripomenúť, že z odpovede na prvú otázku vyplýva, že článok 10a ods. 3 smernice 2003/87 v spojení s článkom 3 písm. u) uvedenej smernice vylučuje bezodplatné pridelovanie emisných kvót výrobcami elektrickej energie, pokiaľ nespĺňajú podmienky stanovené v odsekoch 4 a 8 uvedeného článku, ktoré sa týkajú výroby tepla alebo chladu na služby diaľkového vykurovania alebo získanej vysoko účinnou kogeneráciou, definovanej v smernici 2004/8, ako aj nových účastníkov a bez toho, aby tým boli dotknuté prípady uvedené v článku 10c uvedenej smernice. Je však nesporné, že predmetné zariadenie nespĺňa podmienky stanovené v článku 10a ods. 4 a 8 smernice 2003/87 a že možnosť článku 10c uvedenej smernice Spolková republika Nemecko neuplatňuje.

- 111 Článok 10a ods. 3 smernice 2003/87, pokiaľ upravuje zákaz bezodplatne pridelovať emisné kvóty výrobcom elektrickej energie s výhradou pravidiel stanovených v iných ustanoveniach, stanovuje tak zásadné pravidlo (pozri v tomto zmysle rozsudok z 28. apríla 2016, Borealis Polyolefine a i., C-191/14, C-192/14, C-295/14, C-389/14 a C-391/14 až C-393/14, EU:C:2016:311, bod 66).
- 112 Ako vyplýva z ustálenej judikatúry Súdneho dvora, rozhodnutie 2011/278 sa má vykladať v súlade s ustanoveniami tejto smernice (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. januára 2017, Schaefer Kalk, C-460/15, EU:C:2017:29, body 40 až 42; z 28. februára 2018, Trinseo Deutschland, C-577/16, EU:C:2018:127, bod 68, a zo 17. mája 2018, Evonik Degussa, C-229/17, EU:C:2018:323, bod 29).
- 113 Z uvedeného vyplýva, že zariadenie, ktoré sa má považovať za „výrobcu elektrickej energie“ v zmysle článku 3 písm. u) smernice 2003/87, môže získať bezodplatné emisné kvóty na teplo vyrobené v tomto zariadení ako „podzariadenie spojené s referenčným štandardom tepla“ v zmysle článku 3 písm. c) rozhodnutia 2011/278 len v súlade s podmienkami stanovenými v článku 10a ods. 1 tretom pododseku a článku 10a ods. 4 a 8 uvedenej smernice.
- 114 V tejto súvislosti nemožno tvrdiť, že článok 10a ods. 3 smernice 2003/87 okrem prípadov, keď sú splnené podmienky uvedené v odsekoch 4 a 8 tohto článku, zakazuje bezodplatné pridelovanie emisných kvót výrobcovi elektrickej energie len na výrobu elektrickej energie.
- 115 Ako to uviedol generálny advokát v bode 94 svojich návrhov, taký výklad by zbavil článok 10a ods. 3 smernice tejto smernice potrebného účinku, keďže článok 10a ods. 1 tretí pododsek druhá veta tejto smernice výslovne aspoň v zásade zakazuje bezodplatné pridelenie kvót na výrobu elektrickej energie.
- 116 Okrem toho je potrebné poznamenať, že zákaz bezodplatného pridelovania emisných kvót výrobcom elektrickej energie na výrobu tepla je plne v súlade s cieľom stanoveným v článku 10a ods. 3 smernice 2003/87, ktorý, pripomenutý v bode 68 tohto rozsudku, spočíva v pridelovaní emisných kvót týmto výrobcom v zásade podľa aukčného mechanizmu.
- 117 Z toho vyplýva, že pre zariadenie, ako je predmetné zariadenie, keďže je v tomto prípade nepochybné, ako vyplýva zo samotného znenia druhej otázky, že nespĺňa podmienky stanovené v článku 10a ods. 4 a 8 smernice 2003/87, sa nemôže vyvodzovať z ustanovení rozhodnutia 2011/278 nijaký nárok na bezodplatné pridelenie kvót na činnosť výroby tepla.
- 118 Akýkoľvek iný výklad by bol v rozpore s cieľmi smernice 2003/87, pretože by zveril Komisii právomoci bez akéhokoľvek právneho základu (pozri analogicky rozsudok z 29. marca 2012, Komisia/Estónsko, C-505/09 P, EU:C:2012:179, bod 82).
- 119 Nemecká vláda však tvrdí, že výklad v bode 113 tohto rozsudku by bol v rozpore so zásadou rovnosti zaobchádzania a s cieľom, ktorý sleduje smernica 2003/87, spočívajúcim v predchádzaní narušenia hospodárskej súťaže, pokiaľ sa bezodplatné emisné kvóty pridelia za teplo vyrobené porovnateľnými zariadeniami v iných odvetviach. Konkrétne existujú rôzne formy kogenerácie, ktoré, hoci nespĺňajú podmienky vysokej účinnosti, ako sú definované v smernici 2004/8, sa ukazujú, že sú oveľa efektívnejšie než zariadenia, ktoré vyrábajú len teplo.
- 120 Ako však už vyplýva z bodov 91 a 92 tohto rozsudku, zariadenia, ktoré ako predmetné zariadenie vyrábajú teplo, ktoré vykonávajú jedinou činnosť, na ktorú sa vzťahuje príloha I k smernici 2003/87, a to činnosť „spalovania palív v zariadeniach s celkovým menovitým tepelným príkonom väčším ako 20 MW“, sa však nenachádzajú v porovnateľnej situácii so zariadeniami, v ktorých sa okrem výroby tepla vykonáva iná činnosť patriaca do uvedenej prílohy. V rámci systému obchodovania s emisnými kvótami takéto rozdielne zaobchádzanie nemôže byť považované za narušenie hospodárskej súťaže medzi týmito zariadeniami (pozri analogicky rozsudok z 19. januára 2017, Schaefer Kalk, C-460/15, EU:C:2017:29, bod 47).

- 121 To isté platí pre údajný rozdiel v zaobchádzaní medzi zariadeniami vyrábajúcimi teplo vysokoúčinnou kogeneráciou, ako je vymedzená v smernici 2004/8, a inými zariadeniami na výrobu elektrickej energie a tepla. Ani posledné uvedené zariadenia, ktoré nespĺňajú podmienky stanovené touto smernicou, sa nenachádzajú v porovnateľnej situácii s prvými uvedeným zariadeniami.
- 122 ExxonMobil nemôže tvrdiť, že výklad článku 3 písm. c) rozhodnutia 2011/278 uvedený v bode 113 tohto rozsudku vedie k diskriminačnému zaobchádzaniu so zariadeniami, ktoré samy vyrábajú vlastnú elektrickú energiu v porovnaní so zariadeniami, ktoré si ju zabezpečujú od zariadení tretích strán, ako sú zariadenia vysoko účinnej kogenerácie.
- 123 Zariadenie, ktoré vyrába vlastnú elektrickú energiu, je vylúčené z výhody bezodplatných emisných kvót na výrobu tepla, len pokiaľ, okrem iného, má postavenie „výrobcu elektrickej energie“ v zmysle článku 3 písm. u) smernice 2003/87. Ako vyplýva z bodov 91, 92 a 120 tohto rozsudku, zariadenie s týmto postavením nie je v porovnateľnej situácii s priemyselnými zariadeniami. Na druhej strane zariadenie, ktoré si obstaráva elektrickú energiu od tretích strán, je rovnako vylúčené z výhody poskytovania týchto kvót v prípade, že má postavenie výrobcu elektrickej energie.
- 124 Zo všetkých vyššie uvedených skutočností vyplýva, že zariadeniu, akým je predmetné zariadenie vo veci samej, keďže sa má považovať za „výrobcu elektrickej energie“ v zmysle článku 3 písm. u) smernice 2003/87, sa nemôžu prideliť bezodplatne emisné kvóty podľa článku 10a tejto smernice a ustanovení rozhodnutia 2011/278.
- 125 Preto také zariadenie, na ktoré sa podľa článku 2 ods. 1 smernice 2003/87 vzťahuje systém obchodovania s emisnými kvótami zavedený uvedenou smernicou, pokiaľ vykonáva činnosť „spaľovania palív v zariadeniach s celkovým menovitým tepelným príkonom väčším ako 20 MW“ uvedenú v prílohe I k smernici 2003/87, ktorá vytvára emisie CO₂, je povinné získavať emisné kvóty v rámci aukčného mechanizmu.
- 126 Na druhú otázku vnútroštátneho súdu treba preto odpovedať tak, že článok 3 písm. c) rozhodnutia 2011/278 sa má vykladať v tom zmysle, že zariadenie, ako je predmetné zariadenie vo veci samej, v prípade, že sa má považovať za „výrobcu elektrickej energie“ v zmysle článku 3 písm. u) smernice 2003/87, nemá nárok na pridelenie bezodplatných emisných kvót na teplo vyrobené v rámci svojej činnosti „spaľovania palív v zariadeniach s celkovým menovitým tepelným príkonom väčším ako 20 MW“ uvedenej v prílohe I tejto smernice, ak sa toto teplo používa na iné činnosti ako na výrobu elektrickej energie, pokiaľ také zariadenie nespĺňa podmienky stanovené v článku 10a ods. 4 a 8 uvedenej smernice.

O tretej a štvrtej prejudiciálnej otázke

- 127 Vzhľadom na odpoveď na prvú a druhú otázku nie je potrebné odpovedať na tretiu a štvrtú otázku.

O obmedzení časových účinkov rozsudku

- 128 ExxonMobil žiada Súdny dvor, aby obmedzil časové účinky tohto rozsudku v prípade, že by odpovedal záporne na druhú otázku.
- 129 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že Súdny dvor môže pri uplatňovaní všeobecnej zásady právnej istoty obsiahnutej v právnom poriadku Únie iba výnimočne obmedziť možnosť všetkých dotknutých osôb dovoľávať sa toho ustanovenia, ktoré vyložil, s cieľom spochybnenia právnych vzťahov, ktoré vznikli v dobrej viere. Na rozhodnutie o takom obmedzení je nevyhnutné, aby boli

splnené dve podstatné kritériá, a to dobrá viera dotknutých osôb a hrozba vážnych ťažkostí (pozri v tomto zmysle najmä rozsudky z 27. februára 2014, Transportes Jordi Besora, C-82/12, EU:C:2014:108, bod 41, a z 19. apríla 2018, Oftalma Hospital, C-65/17, EU:C:2018:263, bod 57).

- 130 Treba však konštatovať, že ExxonMobil nepredložila žiadny konkrétny dôkaz odôvodňujúci opodstatnenosť svojho tvrdenia, pričom sa vo všeobecnosti len obmedzila na tvrdenie, že od roku 2013 boli bezodplatne pridelené emisné kvóty veľkému počtu zariadení na výrobu elektrickej energie na výrobu ich tepla.
- 131 Za týchto podmienok nie je potrebné obmedziť časové účinky tohto rozsudku.

O trovách

- 132 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

1. Článok 3 písm. u) smernice 2003/87/ES Európskeho parlamentu a Rady z 13. októbra 2003, o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v spoločenstve, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES, zmenená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/29/ES z 23. apríla 2009, sa má vykladať v tom zmysle, že zariadenie, ako je predmetné zariadenie vo veci samej, ktoré v rámci svojej činnosti „spaľovania palív v zariadeniach s celkovým menovitým tepelným príkonom väčším ako 20 [megawattov (MW)]“ v zmysle prílohy I uvedenej smernice vyrába elektrickú energiu určenú hlavne pre svoje vlastné potreby, sa má považovať za „výrobcu elektrickej energie“ v zmysle tohto ustanovenia, pokiaľ toto zariadenie jednak súčasne vykonáva výrobnú činnosť, na ktorú sa uvedená príloha nevzťahuje, a jednak nepretržite poskytuje za odplatu malú časť vyrobenej elektrickej energie do verejnej elektrickej siete, na ktorú musí byť toto zariadenie z technických dôvodov neustále pripojené.
2. Článok 3 písm. c) rozhodnutia Komisie 2011/278/EÚ z 27. apríla 2011, ktorým sa ustanovujú prechodné pravidlá harmonizácie bezodplatného pridelenia emisných kvót podľa článku 10a smernice 2003/87, platné v celej Únii, sa má vykladať v tom zmysle, že zariadenie, ako je predmetné zariadenie vo veci samej, v prípade, že sa má považovať za „výrobcu elektrickej energie“ v zmysle článku 3 písm. u) smernice 2003/87, nemá nárok na pridelenie bezodplatných emisných kvót na teplo vyrobené v rámci svojej činnosti „spaľovania palív v zariadeniach s celkovým menovitým tepelným príkonom väčším ako 20 MW“ uvedenej v prílohe I tejto smernice, ak sa toto teplo používa na iné činnosti ako na výrobu elektrickej energie, pokiaľ také zariadenie nespĺňa podmienky stanovené v článku 10a ods. 4 a 8 uvedenej smernice.

Podpisy